

37753 - تەراۋىھ نامىزىدىن كېيىن جامائەت شەكىلدە دۇئا قىلىش توغرىسىدا

سوئال

تەراۋىھ نامىزى، تەراۋىھ نامىزى توغرىسىدا پەيدا بولغان بىدئەتلەر ۋە تەراۋىھ نامىزىدىن كېيىن جامائەت شەكىلدە دۇئا قىلىش توغرىسىدا بايان قىلىنغان سەھىھ ھەدىسلەر بولسا بايان قىلىپ بەرگەن بولساڭلار؟.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

سوئالنىڭ بىرىنچى تارمىقى ئۈچۈن تور بىكىتىمىزنىڭ روزا توغرىسىدىكى كۆزنىكىدىن تەراۋىھ نامىزى ۋە قەدىر كېچىدېگەن تېمىسىغا مۇراجىئەت قىلىنسۇن.

ئەمما تەراۋىھ نامىزىدىن كېيىن جامائەت شەكىلدە دۇئا قىلىش بولسا كېيىن پەيدا بولغان بىدئەت ئىشلاردىن بولۇپ، بۇ توغرىدا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **«كىمكى دىنى ئىشلاردا بىز بۇيرۇمىغان ئىشلارنى قىلىدىكەن، ئۇ كىشىنىڭ قىلمىشى رەت قىلىنىدۇ»**. [مۇسلىم رىۋايىتى 3243-ھەدىس].

تەراۋىھ نامىزىدىن كېيىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ: **«سۇبھانە مەلىكۇل قۇددۇس»** دېگەن سۆزنى ئۇچىقىپ تەپسىلىي دېگەنلىكى، ئۈچىنچى قېتىمدا يۇقىرىدا ئاۋازدا دېگەنلىكى رىۋايەت قىلىنىدۇ.

ئۇبەيىبنى كەئەب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: **«پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋىتىر نامىزىدا سەبەھە ھەسەمە رەببىكەل ئەئلا، قۇل يا ئەيىۋھەل كاپرۇن ۋە قۇلھۇۋاللاھۇ ئەھەد قاتارلىق سۈرىلەرنى ئوقۇيتتى، سالام بېرىپ بولغاندىن كېيىن: سۇبھانە مەلىكۇل قۇددۇس، سۇبھانە مەلىكۇل قۇددۇس، سۇبھانە مەلىكۇل قۇددۇس دەپ ئاخىرىدا ئاۋازىنى يۇقىرى قىلاتتى.»** [بۇ ھەدىسنى ئىمام ئەھمەد 14929-ھەدىستە، ئەبۇ داۋۇد 1430-ھەدىستە، نەسائى 1699-نومۇرلۇق ھەدىستە رىۋايەت قىلغان. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ نەسائىنىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا (1653) كەلتۈرگەن].

ئۇبەيىبنى كەئەب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ دەۋرىدە جامائەتكە ئىمام بولۇپ ناماز قىلغىنىغا ئوخشاش، ۋىتىر نامىزىدا ئىمام قونۇت دۇئاسى ئوقۇيدۇ، جامائەتلەر ئىمامغا ئەگىشىپ، ئىمامنىڭ كەينىدە ئامىندەيدۇ، بۇ نامازدىن كېيىن جامائەت بولۇپ دۇئا قىلىشتىن ئىبارەت بولغان بىدئەت ئىشتىن بەھاجە تەقلىدۇ.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.